EVANJELICKÁ RATOLESŤ

Časopis Cirkevného zboru ECAV v Modre – Kráľovej

27. ročník Číslo 3 – 4

2023

„Vieru otcov zachovaj nám, Pane.“

Tvoje a moje Vianoce – Milan Rúfus

Vianoce detí.
A veľké deti Vianoc.
Každému inak pravdivé.
Každému iné.

Ja sa už chystám na noc.
Ty v nekonečnom údive
Ježiška počúvaš
a sýtiš sa tou vravou.
Ja to už neviem.
Nemám síl.

Už ho len myslím
zasneženou hlavou.
A prosím, aby odpustil.

29. júna 2023 prevzala pani farárka Pamätný list pre OZ Poľné ľalie z rúk predsedu Bratislavského samosprávneho kraja Juraja Drobu

Dobro sa šíri rôznymi spôsobmi. 💛💙
Správkyňa nadácie REVIA Drahoslava Finková odovzdala materiálny dar od spoločnosti Bencont Development Bratislava, doplnený o dar Nadácie REVIA, našej pani farárke pre ukrajinské deti, ktoré využili počas letného

Týmto objatím sa s nami rozlúčila začiatkom októbra Ala so synom Petrom pred návratom na Ukrajinu. Ďakovala za lásku, ktorú medzi nami po celý čas cítila.

Organový festival Modra 2023 29. júl 2023

Návšteva v Mošovciach pri príležitosti 230. výročia narodenia Jána Kollára 30. júl 2023

JEŽIŠ KRISTUS – ALFA A OMEGA – POČIATOK I KONIEC

Kázeň zborovej farárky pri príležitosti na prahu nového cirkevného roka

Videl som nové nebo a novú zem, lebo prvotné nebo a prvotná zem sa pominuli. A videl som sväté mesto Jeruzalem zostupovať z neba od Boha ako nevestu vyzdobenú svojmu ženíchovi. A počul som mohutný hlas od trónu: Ajhľa, stánok Boží s ľuďmi; prebývať bude s nimi a oni budú Jeho ľudom a On Boh, bude s nimi, zotrie im každú slzu z očí a smrť už viac nebude, ani smútok, ani plač, ani bolesť už viac nebude, lebo prvotné sa pominulo. A Ten, ktorý sedel na tróne, povedal: Ajhľa, všetko tvorím nové. A ešte povedal: Napíš, že tieto slová sú verné a pravdivé. A doložil: Stalo sa! Ja som Alfa i Omega, Počiatok i Koniec. Ja dám vysmädnutému zadarmo z prameňa života (Zjav 21, 1– 6).

Koniec ako nový začiatok

Je za nami koniec cirkevného alebo liturgického roka. Koniec, po ktorom prichádza nový začiatok. Nový cirkevný rok a v ňom nové príležitosti na prijímanie Božieho slova zvestovaného aj prisluhovaného vo sviatostiach ako aj nové uistenie o Božej záchrane a našom spasení.

Koniec jedného a začiatok nového úseku nás vedie v cirkvi k uvažovaniu o posledných (eschatologických) veciach. O konci, ku ktorému speje tento svet a všetko dianie v ňom. Keby sme sa aj konca sveta a druhého Kristovho príchodu na zem nedožili, každý raz zažije osobný koniec sveta – v smrti. Vtedy, v jednom okamihu, svet a veci v ňom, všetko, za čím sme sa naháňali, čomu sme venovali tak veľa energie a času, celkom stratí zmysel. Ale čo bude potom?

Odpoveď na túto otázku dáva kniha Zjavenie Jána. Táto posledná kniha Biblie opisuje jednak dramatický opis udalostí konca dejín, konca sveta, ktorý speje k zániku, ako aj príchod úplne nového totálne pretvoreného sveta. Osobitne posledné dve kapitoly tejto biblickej knihy (Zjav 21 – 22), odkiaľ bol aj kázňový text, nám dávajú nádej, že koniec sveta alebo aj smrť sú spojené s novým začiatkom.

Ježiš Kristus – začiatok a koniec

To „nové“ neprichádza od ľudí, zo zeme, ale zhora, z neba, od Toho, ktorý sedí na tróne ako zvrchovaný Kráľ a Pán celého sveta. On je Alfa i Ómega, ktoré označujú prvé a posledné písmeno gréckej abecedy. Ježiš Kristus je teda Počiatok aj Koniec. On je Boh, ktorý je Alfa, lebo bol na samom počiatku a bez ktorého by nebolo nič z toho, čo jestvuje, a je aj Ómega, t. j. konečný bod, cieľ a zmysel všetkého bytia, ku ktorému speje tento svet, aj my v ňom.

V poslednej knihe Biblie je tento zvrchovaný Kráľ sveta, Jeho Stvoriteľ i Dokonávateľ bližšie predstavený ako Záchranca sveta, Vykupiteľ, Boží Baránok, Ježiš Kristus, ktorý bol za nás obetovaný a umučený na smrť a tiež bol vzkriesený pre nás. Pre Neho, Baránka Božieho – pre Kristovo dielo vykúpenia môžeme mať nádej, že každý koniec je spojený s novým začiatkom. Nádej, že na konci sveta, po Božom súde nezostane len apokalyptické zničenie a dym, ale príde niečo nové a krásne – totálne nový pretvorený svet, „nové nebo a nová zem“. Pre Ježiša Krista, Baránka Božieho, môžeme mať nádej, že aj osobný koniec sveta človeka, ktorý prichádza vo chvíli smrti, nie je koncom v absolútnom zmysle, ale je novým začiatkom: novým životom v novom pretvorenom svete, kde už nebude mať miesto nijaké zlo, nijaké utrpenie a bolesť, nijaké vojny, nespravodlivosť ani smrť.

„Nový“ svet v obrazoch

Tento prichádzajúci nový pretvorený svet je niečo, čo je mimo naše ľudské poznanie. Je to niečo, čo presahuje našu zmyslovú skúsenosť. Niečo, čo nedokážeme

Bratia a sestry,

nastal čas adventu, pripravujeme sa na príchod Ježiša Krista... Čas vnímame ako okamih alebo ako dobu, ktorá uplynie medzi dvomi udalosťami. Viete, že v Biblii sa používajú dva pojmy na označenie času?

Grécke slovo *CHRONOS* označuje čas v kvantitatívnom zmysle, t. j. čas podelený na sekundy, minúty a hodiny. Ide o kalendárny čas, ktorý má svoj začiatok a koniec. Tento lineárny čas, ktorý sa dá presne vymedziť a vypočítať, nás dostáva do stresu, ak je pred nami stanovený termín na dokončenie úlohy, alebo utekáme na autobus atď.

Druhý typ času označuje grécky pojem *KAIROS*. Označuje čas ako príležitosť urobiť rozhodnutie. Čas v zmysle šance rozhodnúť sa pre niečo dobré. Tento čas sa v Biblii spája s osobou a vykupiteľským dielom Ježiša Krista.

Práve Ježišovým príchodom sa pre ľudí začal čas, v ktorom Boh vstúpil do ľudských dejín, aby pozitívnym spôsobom zasiahol do ich životov. Ježišovým príchodom na svet aj každý z nás dostal od Boha šancu na zmenu k lepšiemu. A je na každom z nás, či túto Bohom darovanú príležitosť využijeme. Či využijeme Bohom darovaný čas života na stretnutie s Ježišom, aby nás spasil, alebo tú šancu premrháme?!

Kalendárnemu lineárnemu času venujeme veľkú pozornosť. Úzkostlivo sledujeme termíny v kalendári, aby sme nezmeškali dôležitú schôdzku, termín u lekára a pod. Venujme však ešte väčšiu pozornosť času v zmysle príležitosti od Boha stretnúť sa s Ním v Ježišovi Kristovi. Vierou v Neho ako osobného Záchrancu sa s Ním spojiť v srdci, konať dobro a s dôverou vložiť svoj čas do Jeho rúk.

Pani farárka

vyjadriť ľudskými slovami, lebo na to „nové“ si s ľudskými slovami jednoducho nevystačíme: „Ani oko nevídalo, ani ucho neslýchalo, ani do srdca človeku nevstúpilo, čo Boh pripravil tým, ktorí ho milujú“ (1K 2, 9).

Ak máme hovoriť o Božej večnosti, o prichádzajúcom novom pretvorenom svete a živote, ktorý príde po telesnej smrti alebo na konci vekov, sme odkázaní iba na obrazy a prirovnania. A práve takto v obrazoch nám to „nové“, prichádzajúcu večnosť alebo Božie kráľovstvo, opisuje aj apoštol Ján, ktorému Boh dal tie nové veci dopredu prorocky vidieť. Aj Ján o nich hovoril iba v obrazoch – napríklad obrazom Božieho mesta, obrazom svadby alebo Božieho stánku: ***„videl nový Jeruzalem.... ako nevestu vyzdobenú svojmu ženíchovi. Videl som stánok Boží s ľuďmi.“*** V prorockom videní Ján videl sväté mesto Jeruzalem a nevestu v bielom stáť vedľa toho nebeského Ženícha, Baránka Božieho, Ježiša Krista. Čo v nás tieto obrazy evokujú? Ako si na základe týchto obrazov Božiu večnosť predstavujeme?

Obraz mora – zničenie zla

Kráčame tam, kde bude odstránený prameň každého zla. Táto skutočnosť je vyjadrená obrazom nového sveta, kde ***„mora už niet“***. Tu nejde o obyčajnú vodu, ale o more ako biblický symbol démonických síl a všetkého, čo sa búri proti Bohu. Diabol ako prameň zla bude odstránený. A tam, kde nie je prameň zla, mizne aj zlo, ktoré z neho vyviera.

Zlo je prítomné nielen na zemi, ale aj v nebi. Spomeňme si na knihu Jób, na scénu, ako v nebi chodí po potulkách Satan, pozerá dolu na ľudí, aby ich pokúšal a potom na nich u Boha žaloval (Job 1, 6nn). Zjavenie Jána (Zjav 20, 7 – 10) opisuje, ako bude Satan z neba zvrhnutý na zem a definitívne zničený.

Aj na zemi je veľa zla. More zla. Sme svedkami násilia a vojen globálnych rozmerov. Takým rozbúreným morom je aj srdce človeka, ktoré zamýšľa zlé: „... z ľudského srdca vychádzajú zlé myšlienky, smilstvá, krádeže, vraždy...“ (Mk 7, 21 – 22). Vo svete je toľko zla, že nový svet nemôže prísť do starých štruktúr a poriadkov. Nestačí len nejaká oprava sveta – je potrebné totálne pretvorenie sveta. Nové nebo a nová zem. Nový svet, v ktorom bude počiatočná harmónia a pokoj ako na počiatku, keď Boh stvoril svet a všetko bolo dobré (1M 1).

Obraz svadby – ustavičná radosť

Obraz svadby zasa evokuje pocit šťastia, radosti a sýtosti života. Skúsme si predstaviť, aké krásne to bolo, keď sme boli na svadbe! Ako sme sa radovali, keď sme ako nevesty v bielom stáli vedľa svojho vyvoleného milovaného ženícha! V Božej večnosti budeme zažívať radosť v ešte väčšej intenzite. V takej miere, ako to na zemi nemôžeme zažiť ani na najlepšej, najkrajšej a najbohatšej svadbe! Lebo život, ktorý žijeme v tejto pozemskej časnosti, nie je „plný“, ale niečo mu chýba. O plnosť alebo sýtosť života nás oberá práve smrť, s ktorou sa spája bolesť a zármutok nad stratou. Na konci nás však čaká život v plnosti, večný život ako ničím nerušené spoločenstvo s Bohom a jeho Synom, Ženíchom našich duší. Čaká nás sýtosť alebo plnosť radosti, lebo ***„Boh zotrie každú slzu z očí a smrti už viac nebude, ani plač, ani bolesť už viac nebude, lebo prvotné sa pominulo“***.

Stalo sa!

Keď počúvame tie nádherné biblické obrazy o novom prichádzajúcom svete a živote, o Božej dokonalej večnosti, túžime po tom, aby nás tieto „nové veci“ neminuli. Preto je namieste otázka: Ako môžeme mať istotu, že v novom Jeruzaleme budem mať aj ja svoje miesto ako nevesta vedľa Ženícha Ježiša Krista?!

Ten, ktorý je Alfa i Ómega, počiatok i koniec všetkého, večný Boh, ***„doložil: Stalo sa!“*** Neprepočujme, že sa to už stalo! Slová videnia, ktoré Ján zapísal, sa už splnili. Ide o tzv. prorocké perfektum. Všetko, o čom tu doteraz bola reč, je z Božej perspektívy už hotovou vecou. Už sa to stalo vo chvíli, ako Boh tie slová vyslovil. Tak ako pri stvorení sveta, Boh povedal a stalo sa (1M 1).

Boh tento nový svet pre nás už stvoril vo chvíli, ako tie slová o novom svete vyslovil a Ján ich dokonca zapísal. Z Božej perspektívy je ten nový svet už hotový a pripravený pre nás. Preto ho Ján už mohol vidieť ako nevestu „pripravenú“ na príchod ženícha – na Kristov druhý príchod. Ale sme pripravení na to „nové“, na splnenie Božích zasľúbení, pripravení aj my, tu na druhom brehu života, v tejto pozemskej časnosti?

Pripravujme sa na to „nové“

Aby sme na tom novom svete, na prichádzajúcom Božom kráľovstve mali účasť, nemusíme urobiť nič, celkom nič, lebo všetko už za nás urobil Boží Baránok, Ježiš Kristus. Ako je napísané: ***„Ja dám vysmädnutému zadarmo z prameňa vody života.“***

Keďže to „nové“ prichádza z neba, od Boha, ba je to pre nás už hotové a pripravené, našou úlohou je iba sa modliť, prosiť o to, aby nás Bohom pripravené zmeny a nové poriadky neminuli, ale sa nás dotkli – našich sŕdc, našich životov i sveta, v ktorom žijeme. Vytrvalo sa modlime nielen za seba, ale aj za naše rodiny, za cirkev, ba za celý svet v nádeji, že prichádza deň, keď každé zlo bude definitívne porazené a odsúdené a každá bolesť a utrpenie sa skončí. Podľa príkladu Pána Ježiša neprotivme sa zlému, ale dobrom premáhajme zlé. Ani neberme spravodlivosť do vlastných rúk, ale v pokore na modlitbách čakajme na Božie očistenie a pretvorenie tohto sveta v zmysle Božieho sľubu: ***„Ajhľa, všetko tvorím nové.“*** Amen.

Modlitba je vzácny dar

Kázeň Martiny Spevákovej, študentky 5. ročníka Evanjelickej bohosloveckej fakulty UK v Bratislave, prednesená v Evanjelickom kostole v Modre-Kráľovej 14. mája v 5. nedeľu po Veľkej noci

***V modlení vytrvajte, bdejte pri ňom a dobrorečte. Modlite sa aj za nás, aby nám Boh otvoril dvere pre slovo, aby sme zvestovali tajomstvo Kristovo, pre ktoré som aj vo väzení, aby som ho zjavným učinil tak, ako som ho povinný zvestovať**. Kol 4, 2 – 4*

Milí bratia milé sestry,
potrebnou výbavou lekára je okrem iného aj stetoskop, aby sa mohlo vyšetriť fungovanie pľúc či srdca. Takisto kuchára si nevieme predstaviť bez varešky či upratovanie bez metly. Všetky tieto pomôcky pomáhajú k vykonaniu potrebnej práce. Lekárovi by sa ťažko vyšetrovalo fungovanie srdca bez stetoskopu a variť bez varešky by bolo asi tiež komplikované, nehovoriac o upratovaní bez metly. Tých prirovnaní je viac a v každom povolaní sa nájde niečo, bez čoho sa pracovať jednoducho nedá. Ale čo my kresťania? Aj my potrebujeme niečo, bez čoho sa náš život jednoducho žiť nedá? Tak ako je pre lekára stetoskop či pre kuchára vareška, mala by byť pre kresťana modlitba. Je to niečo, čo by malo byť našou neoddeliteľnou súčasťou. Niečo, bez čoho sa nedá vykonávať žiadna práca. Modlitba je pre veriaceho človek nesmierne dôležitá, ako nám to ukazuje aj dnešný prečítaný biblický text. Ale poďme pekne poporiadku. Aby sme si uvedomili dôležitosť a potrebnosť modlitby, je potrebné si najprv uvedomiť si, čo modlitba vlastne je.
Už konfirmačná príručka nás učí, že modlitba je rozhovor veriaceho človeka s Bohom. A je to pravda, aj keď na druhej strane to nie je taký bežný rozhovor. Predsa len – keď sa modlíme, Boh nám neodpovedá hneď, no trpezlivo nás počúva. Možno si to neuvedomujeme, ale modlitba je pre nás vzácnym darom.
Pretože v modlitbe sa rozprávame so samotným Bohom, naším Stvoriteľom, a v neposlednom rade s naším Otcom. A rovnako ako sa naši pozemskí rodičia zaujímajú o svoje deti a chcú, aby sme im všetko hovorili, rovnako je to aj v prípade nášho nebeského Otca. Modlitba je tak naozaj vzácnym darom. Umožňuje nám povedať Mu všetko, čo nás teší, čo nám robí radosť, ale aj to, čo nás desí, z čoho máme strach alebo prečo sme smutní, či len povedať mu o bežných udalostiach v našich životoch. A práve to je tým vzácnym darom, že pred Bohom môžeme v modlitbe povedať naozaj všetko, predkladať všetko, pretože On nie je iba nejakým obmedzeným bôžikom, ktorý by počúval len to pekné alebo na druhej strane len to škaredé. On nie je ani bohom, ktorý by sa nám smial alebo si z nás uťahoval – to naozaj ku mne k Bohu prichádzaš s týmto, iba toto ťa trápi? Nebuď smiešny! To nie je také dôležité. Ďalší!
Nie. Náš Boh, náš Otec, taký nikdy nebol a ani nikdy nebude. Podstatou Boha je totiž láska, a On nikdy nebude konať proti tej láske. Preto nás vždy a za každých okolností v láske vypočuje. Pred Ním si naozaj môžeme plne vyliať svoje srdcia, pretože On nás s láskou počúva. Pretože ako sa píše aj v 1. liste Petrovom: *„Jeho uši pozorujú naše prosby.“* Pre Boha je každá naša modlitba dôležitá, pretože skrze ňu si upevňujeme vzťah s Ním. Neviem ako vy, ale ja si žiaden vzťah bez rozhovoru neviem predstaviť. A obrovskou výhodou modlitby je, že v Duchu a pravde sa môžeme modliť stále, nepotrebujeme k tomu ani špeciálne miesto alebo pomôcky. Sám Ježiš nám hovorí, že modliť sa máme v každom čase, lebo každý čas je príhodný. A aj Biblia nás učí, že každé miesto je príhodné: „*Chcem teda, aby sa mužovia modlili na každom mieste“ (1Tim 2,8a)*. Nebojme sa preto a za každých okolností predkladajme svoje modlitby Bohu. So žalmistom tak spoločne s istotou môžeme vyznať, že Boh našu modlitbu vyslyší.
Apoštol Pavol o dôležitosti modlitby nepochybuje a ako to prízvukoval v liste tesalonickým veriacim, tak sa prihovára aj nám dnes, aby sme v modlení vytrvali. Vytrvať v modlitbách znamená aj vytrvať s Bohom. Veľa ľudí si Boha predstavuje ako nejakého zázračného džina z lampy alebo čarodejníka, ktorý po vypočutí našej modlitby luskne prstami a hneď sa splní všetko, ako chceme my. Lenže tak to nefunguje. Vytrvať v modlitbe znamená aj vytrvať v živote s Bohom. Vytrvať v modlitbe znamená zobrať na seba kríž a nasledovať. Vytrvať v modlitbe znamená stratiť, ale aj získať. Biblia nám nehovorí, že život s Bohom bude prechádzka ružovou záhradou, nie v tomto svete. Život s Bohom znamená zobrať na seba svoj kríž, nasledovať Ho a vytrvať! Každý jeden z nás ten pomyselný neviditeľný kríž nesieme. A niekedy to naozaj nie je jednoduché. V živote nás stretnú udalosti či situácie, ktoré poznačia náš život. Či už je to strata milovanej osoby, nevyliečiteľná choroba, problémy v rodine či medzi priateľmi, alebo aj možno materiálne a finančné problémy. Podoba kríža je pre každého jedného z nás iná. Čo však pre nás má a musí byť rovnaké, je vytrvanie. Vytrvanie na modlitbách. Utiekajme sa k Bohu, keď nás tlačí ťarcha nášho kríža, modlime sa v Duchu a v mene Ježiša Krista. Pretože sám Ježiš dobre vie, aké to je niesť si kríž. On si ten svoj niesol a nebolo to vôbec ľahké. On vie, aké to je niesť si ho a nie iba chvíľu, ale dlhú cestu. Preto vytrvať na modlitbách znamená aj prosiť Krista o pomoc s mojím aj s tvojím krížom. Pretože ak boli Ježišove plecia dosť silné, aby si niesli svoj kríž, budú dosť silné, aby pomohli mne i tebe – milý brat, milá sestra –

niesť to, čo nás ťaží. Vytrvalá cesta s krížom, a hlavne s Kristom, nás totiž privedie tam, kde nie je ani smútok, ani žiaľ, ani žiadne iné problémy. Privedie nás tam, kde to naozaj bude prechádzka ružovou záhradou, kde rieka života bude čistá ako kryštáľ a kde základné hradby budú zdobiť rozličné drahokamy. Vytrvať na modlitbách znamená dostávať silu. A Boh vypočuje naše prosby. Ak aj nezmení hneď lusknutím prsta našu situáciu, dá nám potrebnej sily a pomocníka Ježiša, aby sme tú cestu zvládli. Vytrvať v modlitbách znamená vytrvať v živote s Bohom. A nevzdať to hneď pri prvej prekážke či probléme. Pretože Boh nám okrem ťažkých vecí dáva do života aj to pekné, za čo Mu máme byť vďační. Boh neodpovedá vždy tak, ako by sme chceli alebo očakávali, ale určite odpovedá, Jeho uši počujú naše volanie.

Ale pozor, bratia a sestry, tu to nekončí! Nestaňme sa sebcami a lakomcami, ktorí vo svojich rozhovoroch s Bohom poukazujú iba na svoje trápenia či radosti. Modlime sa aj jedni za druhých.

Modlite sa aj za nás, prízvukuje apoštol Pavol tesalonickým veriacim a rovnako aj nám! Majme na pamäti aj potreby druhých, ktorí Božiu pomoc tiež potrebujú. Majme naše uši a oči otvorené aj pre vnímanie potrieb iných. Rozprávajme sa, zaujímajme sa jeden o druhého a následne to prednášajme nášmu Bohu v modlitbe. Takým povzbudivým príkladom nám v tomto môže byť Jób. Vieme, čím všetkým si prešiel a čo všetko ho postihlo, no napriek tomu neprestal a modlil sa aj za svojich priateľov. Jób sa modlil za svojho blížneho! Keďže sme bratia a sestry v Kristovi, nech je to vidieť aj v našich modlitbách. Lebo modlitba je niekedy to jediné, čo môžeme pre svojho blížneho urobiť. Tak nezahadzujme tie šance a možnosti. Povzbudzujme sa vo vytrvalosti navzájom a modlime sa nielen za seba, ale aj za ľudí okolo nás. Pretože mnoho zmôže modlitba spravodlivého.

V úvode som spomínala, že sú nástroje, bez ktorých sa jednoducho práca vykonávať nedá. Naším nástrojom je modlitba. Nech je ona našou neoddeliteľnou súčasťou v každom čase a na každom mieste. Nech je naša modlitba chvála, vyznanie, ďakovanie a prosba. Modlitbou máme dýchať a žiť ňou celý náš život. Aby sme tak boli v neustálom spojení s naším Otcom. Veriac, že On má pre naše prosby uši otvorené. Amen.

Modlitebné spoločenstvo ECAV na Slovensku

Modlitebné spoločenstvo ECAV (MoS) je vnútromisijným hnutím našej cirkvi. Nadviazalo na Modlitebné bratstvo farárov, ktoré vzniklo v roku 1935 z podnetu ev. farára Eugena Lukáča a po roku 1946 existovalo v ilegalite.

V roku 1990 farár Michal Hreško v spolupráci s biskupom ZD Rudolfom Koštiaľom vypracovali nové zásady, v ktorých ho pomenovali Modlitebným spoločenstvom. Toto nové spoločenstvo bolo určené aj pre neordinovaných.

Zakladajúca konferencia tejto novej podoby spoločenstva sa konala v Liptovskom Hrádku v dňoch 29. – 30. septembra 1990. Na nej boli prijaté zásady, ktoré 30.11.1991 schválilo Generálne presbyterstvo ECAV.

Základnou úlohou MoS je povzbudzovať jednotlivcov i skupinky veriacich evanjelických kresťanov k pravidelným modlitbám za duchovné prebudenie našej cirkvi i nášho národa a prehlbovať modlitebný život v našej cirkvi. Spoločné modlitby budujú spoločenstvo a Duch Svätý môže počas nich prehovárať k srdciam bratov a sestier.

Významným prínosom MoS bol podnet k vydávaniu čítania na každý deň a jeho realizácia (Tesnou bránou).

MoS vydáva svoj časopis Spravodaj – skrátene MoSt. Podstatnou časťou jeho obsahu sú výklady a zamyslenia ako podnety pre sobotné večerné modlitby. *(red.)*

Modlitebné spoločenstvo (MoS) pri CZ Modra-Kráľová

Pán Boh nám dal úžasný dar vo svojom slove – v modlitbách. Je to náš rozhovor s Bohom, ktorý je láska, nádej, sila prežiť život, aký si on predstavoval pre nás ľudí.

Modlitebné spoločenstvo sa v našom cirkevnom zbore stretáva raz do týždňa v piatok večer. Je zamerané na modlitby a rozjímanie o sile Božieho slova a sile Ducha. Jeho členkami je 8 sestier.

Modlíme sa za náš cirkevný zbor, za živú cirkev, za jednotlivcov v rôznych situáciách (zdravie, choroba, životné kľúčové udalosti, chudoba, nepokoj, úmrtie blízkeho...), za naše rodiny, mesto, krajinu a ďalšie aktuálne dianie vo svete.

Riadime sa podľa modlitebného časopisu – Spravodaja, ktorý vydáva každý štvrťrok ECAV na Slovensku. Sú tam úvahy kazateľov aj laikov, citáty zo žalmov a podobenstiev. Ďakujeme za tieto stretnutia, na ktorých nám ich pani farárka podrobnejšie vysvetľuje, aby sme im lepšie porozumeli. Je to nekonečný zdroj úvah o Božom slove a spasení nielen na našich modlitebných spoločenstvách, ale aj v krásnych kázňach každú nedeľu v kostole. *(MR)*

Pozývame medzi nás nových členov!

KRONIKA CIRKEVNÉHO ZBORU
Naši jubilanti v júli – novembri 2023

85 rokov
Emília Valachová

80 rokov
Milan Fleischhacker
Ľudmila Kvasnicová

75 rokov
Ľudmila Hornáčková
Božena Koníková
Marta Hornáčková

70 rokov
Adela Kľúčiková

65 rokov
Jana Kajdová
Peter Juran
Miroslav Bartoš
Ján Uherčík

60 rokov
Ivan Prídala
Bohuslav Hornáček
Ľubomír Kľúčik

55 rokov
Mária Darulová
Ľubica Kľúčiková

50 rokov
Natália Petrášová
Miroslav Ježo
Ivan Kľúčik
Zuzana Zahálková
Pavel Kopčík

Pozdravujeme jubilantov – rodákov

do Modry

Božena Čepcová	90 rokov
Oľga Juranová	80 rokov
Jozef Bartoš	80 rokov
Mária Ružeková	70 rokov
Mária Galášová	60 rokov

do Pezinka

Ján Klima	70 rokov
Anna Grgáčová	65 rokov

do Vinosadov

Vlasta Čepcová	65 rokov

do Bratislavy

Mária Richterová	65 rokov
Ján Kravárik	65 rokov

do Popradu

Karol Fusek	85 rokov

do Martina

Milan Miroslav Uherčík	75 rokov

do ČR

Oľga Tomčalová	80 rokov

Kroniku jubilantov pripravila Zdenka Hornáčková

Zosnulí a pochovaní:

Emília Konečná	11.10.	20.10.
Milan Hornáček	22.11.	25.11.
Ľudmila Kucharíková	29.11.	03.12.

Milodary na Evanjelickú ratolesť

Ľubica Kľúčiková 10 €, Darina Hečková 10 €, Pavel Kintler 10 €, rod. Uherčíková (Pod vinicami) 20 €, rod. Juranová 30 €, Zuzana Koníková 10 €, Viera Křupalová 20 €, Zuzana Ježová 10 €, rod. Macková 20 €, Natália Petrášová 20 €, Ľudmila Hornáčková 20 €, Milan Kľúčik 30 €, Emília Valachová s rod. 10, rod. Šimončičová z Budmeríc 20 €, Eva Kollárová 20 €, Mária Galášová 20 €, Ľudmila Kvasnicová 20 €, Zdenka Oškerová 10 €, Božena Uherčíková (Puškinova ul.) 50 € + 20 €, Milan Fleischhacker 20 €, Mária Marta Hornáčková 20 €, rodina Svrčková 30 €, Mária Valachová s dcérami a rodinami 20 €, Slávka Prídalová s dcérami 10 €, Adela Kľúčiková 20 €, Ľubomír Frno 10 €

POĎAKOVANIE

Ďakujeme mestu Modre za poskytnutie dvoch dotácií pre náš cirkevný zbor:
- na privítanie prvákov a na Mikuláša pre deti a
- na komunitné stretnutia v Kráľovej.

Životné jubileum pani farárky

V júni sme si pripomenuli okrúhle životné jubileum našej pani farárka Sidonie Horňanovej. Za jej dlhoročnú obetavú službu a našom cirkevnom zbore sme jej pripravili a darovali fotoknihu, ktorá jej má pripomínať doterajšie roky strávené na Kráľovej medzi nami i našimi predchodcami. V úvode knihy sme je poďakovali a zablahoželali nasledovným príhovorom:

Vážená pani farárka,

pri príležitosti Vašich 50. narodenín Vám chceme vyjadriť obrovskú vďaku za duchovné vedenie. Je to už viac ako 27 rokov, čo ste medzi nami. A tento požehnaný čas si chceme spolu s Vami pripomenúť touto knihou.
Z celého srdca Vám blahoželáme ku krásnemu sviatku. Nech sa Vám splní ešte veľa snov, nech ste zdravá a šťastná, vedená Duchom Svätým. Pevne kráčajte po tej úzkej ceste za Pánom Ježišom Kristom. Je to cesta lásky, spásy, utrpenia, ale aj veľkej radosti. Nevieme slovami vyjadriť vďaku za Božie dobrodenie, ktoré človek dosiahne pri počúvaní Božieho slova. Je to duchovný dar a sila Ducha.
Je ťažké pochopiť náročnosť Vašej služby. Sami od seba nedokážeme pochopiť silu ducha, iba pomocou viery v nášho Spasiteľa Ježiša Krista. A potom už stačí, keď naše premenené mysle vedie láska, keď sa vložíme do Božích rúk a on predivne koná a riadi naše životy. Vďaka za to.
Za ten čas, čo ste medzi nami, vážená pani farárka, sa toho zmenilo veľmi veľa. Vďaka Vašej neúnavnej snahe pri predkladaní projektov a získavaní finančných zdrojov sme mohli opraviť kostol, sieň pri kostole i väčšiu časť fary, a vybudovali sme pietne miesto holokaustu.

Za to všetko Vám vyslovujeme úprimné poďakovanie, modlíme sa za Vás i Vašu rodinu. Od Pána Boha Vám vyprosujeme ešte veľa zdravia, tvorivých síl, lásku a podporu Vašej rodiny na slávu nášho Pána Ježiša Krista a v prospech nášho cirkevného zboru.

Zborový deň

V sobotu 1. júla sa vo farskej záhrade uskutočnil prvý zborový deň nášho cirkevného zboru na tému „Ako hviezdy na večné veky“ (Dan 12, 3).
Hudobný program pripravila rodina Cibulová.
Chutný guláš uvaril brat kurátor Macko s pomocníkmi, divinu do neho zabezpečil brat Milan Varga. Koláčiky zabezpečila pani farárka a slané sestry presbyterky. Všetkým ďakujeme.
Účastníci zborového dňa si mohli pozrieť aj výstavu fotografií zo života cirkevného zboru za ostatných 20 rokov v rámci projektu „Stará škola“, ktorý sa mohol uskutočniť vďaka finančnej podpore REVIE – Malokarpatskej komunitnej nadácie".
Pre deti bol k dispozícii skákací hrad a bublinkovač.

Na zborovom dni sa zúčastnili aj ukrajinskí odídenci, ktorí sú ubytovaní v Študijnom a kongresovom stredisku v Harmónii a ktorých náš cirkevný zbor pastorálne zaopatruje od ich príchodu do Modry.

Z histórie organu

Organ – kráľovský hudobný nástroj, bez ktorého si nevieme predstaviť Služby Božie. A predsa – „v priamom prenose“ – na začiatku slávnosti spomienkových konfirmácii stíchol. Pokazil sa. Oprava nejaký čas trvá. Hneď sa našli darcovia, ktorí prispeli na jeho opravu a my sme sa modlili, aby sa náš organ čo najskôr opäť rozozvučať v našom kostole. Pán Boh vypočul naše modlitby a náš organ sa opäť rozozvučal na pamiatku posvätenia chrámu a slávnosť striebornej konfirmácie 5. novembra. Aká je vlastne história tohto výnimočného hudobného nástroja, ako vznikol?

Predchodcovia organu

História organu siaha až do staroveku. Mal podobu zlepených píšťal, ktoré v každej kultúre vyzerali a zneli rôzne. Snáď najstarší a najznámejší predchodca organu *syrinx* alebo *Panova flauta* bol v starogréckej kultúre už pred 3000 rokmi. Mal podobu zlepených píšťal rôznej veľkosti. Iné podobné podoby organu boli v každej kultúre. V Laose bol známy *Ken,* ktorý mal podobu zlepených bambusových píšťal s dierkami. Fúkaním a zároveň zakrývaním dierok vznikali jednotlivé tóny i celé akordy. V čínskej kultúre bol známy *Šeng*, ktorý mal vďaka jazýčkom v bambusových píšťalách silnejší zvuk. Veľmi starý aztécky kultový nástroj zvaný *Sk-ana* pozostával z dvoch píšťal, ktoré sa nachádzali na hornej strane mecha a mali za úlohu napodobňovať vtáčí spev. Stláčaním mecha zároveň vznikali tóny. Pre nás asi známejšie *Gajdy* pracovali na podobnom princípe. Aj keď gajdy sú známe hlavne v škótskej kultúre, ich pôvod nájdeme v starovekom Grécku. Posledný, ale už neexistujúci predchodca organa, bol *Magrefa.* Skladal sa z desiatich píšťal, ktoré mali spoločný zásobník vzduchu. Na nich bolo 10 otvorov, vďaka ktorým mohol vytvoriť až 100 tónov. Tento prastarý hudobný nástroj sa používal v synagogálnej bohoslužbe.

Prvý organ – Hydraulos

Za prvý organ, ktorý mal najbližšie k dnešnému organu, sa považuje *hydraolus*. Zostrojil ho alexandrijský Grék Ktésibios (3. stor. pred Kristom), ktorý objavil vlastnosti stlačeného vzduchu. Jeho názov hydraulos (hydra = voda), teda vodný aulos, vychádza z toho, že voda v tomto stroji stláčala vzduch v ponorenej nádobe v podobe zvona a udržovala stály tlak, ktorý dopomohol vytvoriť tón. Antický hydraulos bol 3 metre vysoký a bol veľmi obľúbený. Z tej doby nájdeme nespočetné maľby, staré texty, citácie či iné zmienky o organe, ktoré ho opisujú ako svetský nástroj.

Organ v stredovekej Európe

Do Európy prišiel organ v roku 757, keď pri príležitosti ríšskeho snemu byzantský cisár Constantinus V. Kopronymos daroval jeden Pipinovi III. Krátkemu[i].

Kronikári často spomínali organ, ale mylne sa nazdávali, že ide o vynález Franskej ríše. V tomto období sa organ používal len na kráľovských dvoroch, aby signalizoval príchod cisára. O skutočnom chrámovom organe možno hovoriť až v roku 800, keď biskup Wicterp dal postaviť organ v Ausburgu. V 10. stor. sa organ veľmi rozšíril, a to z dôvodu reformy v benediktínskom kláštore v Cluny (980), ktorá podporila polyfóniu (viachlasnosť), notopis a najmä stavbu organov.

Najstaršie zachované stredoveké organy

Z roku 1390 pochádza najstarší zachovaný hrajúci stredoveký organ na svete vo Valère (Sion, Švajčiarsko). Jeho gotické krídla namaľoval v rokoch 1434 – 1437 Peter Maggenberg z Freiburgu. Z pôvodného stredovekého organu sa zachovali iba olovené píšťaly. Bol viackrát upravený. V roku 1718 sa mu pridaním registra poškodil vzhľad. Prázdna organová skriňa z roku 1350 z Norrlandy (Gotland) má najstaršiu zachovanú klaviatúru, ktorá je úplne chromatická (postupujúca v poltónoch). Nachádza sa v Národnom historickom múzeu v Štokholme. Ďalší organ vo farskom kostole sv. Valentína a Dionýzia v Kiedrichu postavil neznámy majster v rokoch 1450 – 1500. Bol rozšírený Johannom Wendelinom Kirchnerom, ale na začiatku 19. stor. bol považovaný za neopraviteľný. Z dôvodu nedostatku prostriedkov bol nedotknutý až do roku 1857, keď anglický gróf John Sutton, nadšenec gotiky, venoval na jeho opravu 6 000 zlatých. Dnes tento organ obsahuje 90 % plochy skrine a 80 % píšťalového fondu pôvodného nástroja. Iný organ z Nicolai Kerk v Utrechte, bol postavený v roku 1479 Petrom Gerritsom. Používal sa až do roku 1886, keď ho ako nepoužiteľný preniesli do Rijksmuseum v Amsterdame. Bol trikrát prenesený (hlavne pre 2. svetovú vojnu) a raz zhorený, preto sa namiesto rekonštrukcie rozhodli urobiť úplnú kópiu. Pôvodnú prázdnu skriňu uložili v múzeu a so stavbou kópie sa začalo v roku 2009.

Mnoho organov zo stredoveku bolo zničených, najmä počas 2. svetovej vojny, alebo sa počas vojny stratili či zhoreli.

Organ v stredoveku na Slovensku

Najstaršia zmienka o Slovanoch a organe je z 10. stor., keď byzantský cisár Konštantín Porfyrogenetos zaznamenal, že Slovania hrali na organe na cisárskom dvore.

[i] Pipin III. Krátky – franský kráľ, otec Karola Veľkého

Najstaršia správa o organistovi z nášho územia je z roku 1367. Volal sa Stephanus Renispingar, a postavil organ v kláštornom kostole v obci Leles. Pramene tiež hovoria, že Matej Korvín požiadal magistrát Bratislavy, aby organ jeho manželky Beatrice preniesli do vojenského tábora. Z týchto správ vyplýva, že na našom území sa organ vyskytoval porovnateľne ako v západnej Európe.

Debora Horňanová

Organy v našom kostole

Prvý organ v našom kostole bol postavený počas stavby kostola. V roku 1873 bola urobená zmluva s Martinom Šaškom st. – staviteľom organov z Brezovej, ktorý 10 rokov predtým postavil aj veľký organ v modranskom nemeckom kostole (spolu postavil okolo sto organov na Slovensku, na Morave, v Maďarsku a jeden aj vo Viedni).

Zmluva na 1 900 zl. zahŕňala 10-registrový organ, jeho zafarbenie a pozlátenie. Organ postavili jeho synovia Martin a Ján, ofarbil a pozlátil ho trnavský rezbár a pozlatník Fuggert. Stavitelia pridali naviac zadarmo jeden register (superoctav). Bol to teda jednomanuálový 11-registrový organ s pedálom (8+3). Prvým organistom, ktorý na ňom oficiálne hral, bol Ján Izák – hosťujúci organista cirkvi slovenskej modranskej a prvou piesňou bola pieseň „Hospodin všemohúci“ (Tranoscius str. 343) – úvodná pieseň pri posviacke kostola 31. októbra 1875.

Pôvodný organ slúžil až do roku 1952, kedy bol v našom kostole postavený nový organ spolu s novým oltárom. Pôvodný organ daroval náš CZ evanjelikom do kostola v Grinave, kde tento organ slúži dodnes, ako to môžete vidieť na priložených fotografiách.

Organ, ktorý si väčšina z nás pamätá, bol dokončený v roku 1952. Už v roku 1948 sa konala zbierka na nový organ, keďže firma TUČEK z Kutnej Hory ho prisľúbila postaviť v roku 1949. Navrhla postaviť ho za oltár, keďže píšťaly mali dosahovať až 8 m. Práce sa z rôznych dôvodov naťahovali, firma TUČEK bola pretransformovaná na firmu ORGANA a tá organ dokončila až v roku 1952. Nový oltár a nový organ boli súčasťou obnovy kostola, ktorý bol posvätený 28. 9. 1952.

Tento organ však nebol veľmi vydarený, už v r. 1953 musel byť opravovaný a opravy boli časté aj v ďalších rokoch. A tak sa v roku 1999 začali zbierky na nový organ, keďže rozpočet na opravu starého bol až 3 mil. Sk. Padlo rozhodnutie na zakúpenie digitálneho dvojmanuálového organa značky AHLBORN, ktorý spolu s ozvučením stál neporovnateľne menej (433 000,- Sk).

Tento – v poradí tretí organ – sa po prvý raz rozozvučal v našom kostole v tretiu nedeľu po Veľkej noci v r. 2003.

V tomto roku sme museli poslať na opravu aj tento nový elektronický organ, ktorý stíchol na začiatku spomienkovej slávnosti diamantovej a zlatej konfirmácie 4. júna. Opäť sme ho mohli počuť symbolicky na spomienkovej slávnosti striebornej konfirmácie a pri príležitosti posvätenia chrámu 5. novembra.

Božena Uherčíková

Dve pamiatky a jeden odkaz: Pamätaj!

Náš evanjelický cirkevný zbor sa významnou mierou podieľal na vybudovaní pamätníkov v Modre-Kráľovej – tak pamätníka obetiam holokaustu Zelený les, ako aj pamätníka obetiam 1. a 2. svetovej vojny pred kostolom. Tieto pamätníky sa nachádzajú blízko seba a ešte bližší je ich odkaz, ktorý nám chcú odovzdať: Pamätaj. A s týmito pamätnými miestami boli spojené dve spomienkové podujatia pod spoločným názvom „Dve pamiatky a jeden odkaz", ktoré na začiatku septembra zorganizovalo OZ „Poľné ľalie" v Modre-Kráľovej v spolupráci s naším CZ a s finančnou podporou mesta Modry.

Spomienka na odhalenie pomníka pred kostolom

V nedeľu 3. septembra popoludní sme si pred evanjelickým kostolom pripomenuli slávnosť odhalenia pamätníka padlým v 1. a 2. svetovej vojne pred 60 rokmi (odhalenie sa konalo v nedeľu 1. sept. 1963).
Nie je medzi nami už veľa tých, ktorí si túto slávnosť pamätajú. Na spomienkovej slávnosti sme si pripomenuli nielen padlých v dvoch svetových vojnách, ale aj tých, ktorí sa o postavenie pomníka zaslúžili – Spolok vyslúžilých vojakov a frontových bojovníkov M. R. Štefánika č. 4 v Modre-Kráľovej a náš CZ ECAV s pánom farárom Petríkom.
Spomienkové podujatie otvoril evanjelický spevácky zbor piesňou Kto za pravdu horí, predsedníčka združenia Sidonia Horňanová privítala prítomných, Jozef Šimeček prečítal históriu vzniku pomníka a Janka Dudová Ružek predniesla úryvok z básne Svitanie od Miroslava Válka, ktorá znela aj pri slávnostnom odhalení pomníka pred 60 rokmi. Za mesto Modru zhromaždenie pozdravil poslanec Ján Juran a spolu s ním položili veniec k pomníku poslanci Matúš Hornáček a Ján Zigo. Za občianske združenie a miestny evanjelický cirkevný zbor položili veniec Miloš Ružek a Milan Macko.
Na spomienkovej slávnosti si prítomní mohli pozrieť vlajku miestnej odbočky Spolku vyslúžilých vojakov a frontových bojovníkov s portrétom gen. M. R. Štefánika a stuhy krstných matiek spolku, keďže spolok bol hlavným aktérom vybudovania pamätníka. Vlajku a stuhy spolok v roku 1946 daroval miestnemu evanjelickému cirkevnému zboru. Dnes sú uložené v Múzeu Ľ. Štúra v Modre, ktoré ich pre túto príležitosť zapožičalo.
Po spomienkovej slávnosti bola v Zelenom lese sprístupnená výstava historických fotografií zo slávnosti odhalenia pomníka v roku 1963.

Pamätný deň obetí holokaustu a rasového násilia v Zelenom lese – 9. september

Tento deň si už tradične pripomíname novou výstavou v Zelenom lese. Práve v tento deň pred 82 rokmi bol v tzv. Slovenskom štáte schválený Židovský kódex s najkrutejšími protižidovskými zákonmi v Európe, ktoré obmedzovali základné práva Židov.
Tohtoročná výstava je zostavená z fotografií českého fotografa Roberta Kissa „Lidické ženy a děti" a odkazuje na tragický osud stredočeskej obce Lidice počas 2. svetovej vojny, ktorú nacisti 10. júna 1942 vypálili, jej obyvateľov vyvraždili alebo násilne odvliekli do koncentračných táborov či deti na ponemčenie.
Výstavu uviedla jej kurátorka Lea Lovišková a môžete si ju pozrieť v Zelenom lese do augusta budúceho roka.
V programe vystúpil preživší holokaust Ervín Schönhauser, ktorý zaspieval tri židovské piesne. Hrou na akordeóne ho sprevádzala Soňa Radulová.
Zo Zeleného lesa sa účastníci presunuli do evanjelického kostola na koncert Lenky Lennerovej, ktorá predniesla Oratórium Ester G. F. Händela na motívy rovnomennej biblickej knihy ako aj ďalšie hudobné diela. Tóny hudby striedalo hovorené slovo našej pani

farárky Sidonie Horňanovej, ktorá predstavila biblickú knihu Ester o pripravovanom protižidovskom pogrome v dávnej Perzii a tiež nový komentár k tejto knihe, ktorého je autorkou.

V hovorenom vstupe po Piesni bez slov zazneli mená obetí holokaustu z rodiny Jakuba Grünwalda – jeho piatich detí s rodinami. Oni – ako aj ďalšie obete holokaustu – nemajú hrobové miesto. Ich hrobom je naša pamäť. Preto na nich nesmieme zabúdať, aby nezomreli po druhýkrát.

Spojenie podujatia s biblickou knihou Ester o jednom z prvých prípadov antisemitizmu v histórii malo za cieľ obnoviť si našu pamäť, apelovať na zodpovednosť každého z nás, aby sme mali odvahu postaviť sa na stranu tých, ktorí sa aj dnes stávajú obeťami násilia a ktorých základné práva sú potlačované.

História pomníka pred kostolom

Od roku 1963 stojí pred naším kostolom pomník, ktorý je venovaný obetiam 1. a 2. svetovej vojny z Kráľovej. Prvého septembra uplynulo 60 rokov od jeho slávnostného odhalenia. Trvalo však viac ako 10 rokov, kým sa myšlienka jeho postavenia stala realitou. Hlavným iniciátorom bol Spolok vyslúžilých vojakov a frontových bojovníkov M. R. Štefánika v úzkej spolupráci s naším cirkevným zborom a pánom farárom Petríkom.

Miestna odbočka vyslúžilých vojakov č. 4 v Modre-Kráľovej bola založená 1. februára 1948 odčlenením od odbočky modranskej. Hneď pri svojom založení si dala za cieľ uctiť si pamiatku padlých v 2. svetovej vojne a v 2. odboji. Chceli tak nadviazať na postavenie pomníka padlým a nezvestným vojakom 1. svetovej vojny, ktorý dali postaviť občania Kráľovej za pomoci mesta a ktorý bol odhalený 1. novembra 1925 na dnešnej Partizánskej ulici. Do úvahy prichádzali 2 varianty – buď premiestniť tento pomník na vyhovujúcejšie miesto alebo postaviť nový pomník, spoločný pre obete 1. aj 2. svetovej vojny.

Rozhodli sa pre postavenie nového pomníka a dlhšie sa uvažovalo o tom, kam ho umiestniť. Po viacerých poradách si vyžiadali odborný názor odborníkov z odboru sochárstva a architektúry pri Diele v Bratislave. Ako najvhodnejšie miesto bol vybraný priestor pred evanjelickým kostolom na Národnej ulici. K tomu pán farár Petrík vo svojej výročnej správe za rok 1952 uviedol: „Pred kostolom sa park niečo rozšíri a celé priestranstvo povznesie... Kráľová si zaslúži, aby niečo podobné mala; povznesie to výzor celej ulice. Len je potrebné, aby mali pre to porozumenie aj jednotlivci, cirkevníci i občania... Snažme sa o to, aby sme my mali, a aby to, čo máme, bolo najlepšie a po ľudsky hovoriac najdokonalejšie. A k tomu treba ozaj vždy len dobrej vôle a ochoty, priloženia rúk k práci, povzbudenia a aj uznania od všetkých ľudí dobrej vôle... Odborníci z Bratislavy neodporúčali pomník pri hlavnej ceste pred kaplnkou, ale odporučili ho len na tomto mieste.“

V decembri 1949 začala komunikácia s akademickým sochárom Ladislavom Pollákom z Piešťan. Pôvodne mal mať pomník dve časti – podstavec z hořického pieskovca a na ňom súsošie dvoch postáv: ženy ako symbolu bojovníčky za mier a padajúceho vojaka ako symbolu tragédie vojny. Prvú časť pomníka – podstavec, čo bola v podstate kamenárska práca, sa podarilo postaviť v auguste 1952. V starej mene to stálo 106 500 korún a pamätníci si ešte pamätajú tento podstavec.

Druhú časť – súsošie – sa však už nepodarilo zrealizovať. Dôvodom bola menová reforma, ktorá dostala pobočku do finančných ťažkostí.

Myšlienka však žila ďalej hlavne vďaka čestnému predsedovi pobočky Dr. Jánovi Petríkovi, vtedajšiemu predsedovi pobočky Štefanovi Černákovi a ostatným členom výboru. Snažili sa zohnať financie z verejných zdrojov, čo sa však nedarilo. Až v roku 1959 Jednotné roľnícke družstvo na Kráľovej ešte pred zlúčením s modranským družstvom uvoľnilo na pomník 15 000 Kčs. Prispel aj náš cirkevný zbor sumou 7 000 Kčs a jednotliví členovia nášho CZ ešte pridali ďalších 6 000 Kčs. Medzi katolíckym

obyvateľstvom sa vyzbieralo 3 500 Kčs, už spoločné JRD Modra prispelo neskôr sumou 4 000 Kčs.
Medzičasom sa však zmenil názor na to, ako by mal pomník vyzerať. Prijatý bol nový ideový návrh na dokončenie od profesora Ing. arch. Jána Svetlíka, spoluautora pamätníka na Slavíne v Bratislave. Podľa nového návrhu bolo potrebné zvýšiť pôvodný podstavec na pylón s cementovým jadrom a ten obložiť doskami z bieleho mramoru. Na prednej strane bude menší reliéf – hlava vojaka a pod ním stručný nápis v plastickom písme. Zakončenie pomníka bude rovné, mená padlých z 1. a 2. svetovej vojny budú vyryté na zadnú stranu pomníka a vyzlátené.
Sochárska komisia „Diela“ v Bratislave tento návrh 15. 3. 1963 schválila. Na realizáciu sa podujal autor pôvodného návrhu akad. sochár Ladislav Pollák v spolupráci s profesorom Jánom Svetlíkom. Kolaudačná komisia v júli 1963 pripojila ešte návrh doriešiť základnú plochu podstavca obkladom červeného lešteného mramoru, ktorý realizovali Andezitové kameňolomy, n. p., závod Zlatý onyx v Leviciach.
Samotný pylón pomníka bol obložený leštenými doskami z bieleho rumunského mramoru, podstavec bol preložený leštenými doskami z červeného rumunského mramoru. V hornej časti cementového pylónu je so sklenenou fľašou zamurovaná stručná pamätná listina pomníka.

Slávnostné odhalenie pomníka

Práce na pomníku boli dokončené len 2 dni pred jeho slávnostným odhalením, ktoré sa konalo v nedeľu 1. septembra 1963. Bola to snáď najväčšia civilná slávnosť, akú si Kráľová pamätá. Slávnostný sprievod sa zoradil na začiatku Partizánskej ulice, na čele išli vlajkonosiči štátnych zástav, nasledovali vlajkonosiči odbočiek Spolku vyslúžilých vojakov z okolia a Spolku protifašistických bojovníkov v Modre, pionieri Národnej školy v Modre-Kráľovej, útvary Spolkov vyslúžilých vojakov, Spolku protifašistických bojovníkov v Modre a občania Kráľovej. Sprievod prešiel celú Partizánsku ulicu a zabočil na Národnú ulicu k pomníku, kde stála slávnostne vyzdobená tribúna s oficiálnymi hosťami.
Slávnosť otvoril predseda miestnej odbočky SVV G. Sodoma, Viera Šimečková predniesla báseň Miroslava Válka Svitanie. Po hlavnom príhovore p. Flaškára pomník odhalil vtedajší predseda MsNV Miloslav Zemanec a prevzal pomník do opatery mesta. Nasledovalo položenie vencov, pozdravy hostí a s históriou stavby pamätníka oboznámil tajomník miestnej odbočky SVV J. Rigan. Slávnosť ukončila štátna hymna v podaní dychovej hudby Osvetovej besedy v Modre.

Zdroj: súkromný archív *Božena Uherčíková*

Zástava a stuhy Spolku vyslúžilých vojakov

K insígniám spolkov patrili zástavy Spolku vyslúžilých vojakov gen. Milana Rastislava Štefánika a stuhy s menami krstných matiek spolkov. Tú kráľovskú zástavu so zlatom vyšitým názvom „Bratský spolok vyslúž. vojakov a front. bojovníkov Gen. M. R. Štefánika odb. č. 4 Králová 1948“ môžeme vidieť na dobových fotografkách z odhalenia pomníka.
Miestna odbočka SVV darovacou listinou zo dňa 15. októbra 1949 darovala zástavu spolku so stuhami krstných matiek miestnemu evanjelickému cirkevnému zboru v Modre-Kráľovej. Dnes sa nachádzajú v zbierkach SNM-Múzeum Ľ. Štúra v Modre, ktoré nám ich zapožičalo na spomienkovú slávnosť pri príležitosti 60. výročia odhalenia pomníka. *(red.)*

Zdroj: Modranské zvesti, Sylvia Hrdlovičová
Apríl 2021

Obhliadnutie za prázdninami s Ukrajincami

V prvý júlový týždeň pokračovali aktivity v našom CZ detským biblickým táborom vo farskej záhrade. Zúčastnilo sa na ňom 19 detí z nášho CZ a 11 detí spomedzi ukrajinských odídencov. Biblickou témou bola kniha Nehemiáš o budovaní hradieb Jeruzalema. Biblické výklady s piesňami prebiehali v slovenskom aj v ukrajinskom jazyku.
Počas tábora sa deti zúčastnili aj na viacerých výletoch. Na prechádzke pri hradbách nášho mesta s pani Mgr. Miroslavou Kišoňovou spoznávali opevňovací systém Modry, jeho brány a strážne veže. V pobočke Štátneho archívu v Modre si zasa pod vedením PhDr. Juraja Turcsányho prezreli starobylé písomnosti, mapy a pečatidlá. Deti navštívili aj staré vínne pivnice či starý kameňolom v Harmónii. V piatok sa celé rodiny zúčastnili výletu do Eko Parku v Piešťanoch.
Biblický tábor bol zavŕšený spoločnou slovensko-ukrajinskou bohoslužbou v nedeľu 9. júla.
Biblický detský tábor a výlet do Eko Parku sa mohol uskutočniť aj vďaka podpore mesta Modry. Účasť ukrajinských detí bola podporená z transparentného účtu „Mesto Modra – pomoc Ukrajine“.
Tvorivé dielne pod profesionálnym vedením študentky výtvarného umenia Barbory Hornáčkovej podporila materiálnym darom aj REVIA – Malokarpatská komunitná nadácia.
Ďakujeme všetkým študentom – animátorom na slovenskej aj ukrajinskej strane za ich úsilie a čas, ktoré nezištne venovali deťom v tábore. Ďakujeme aj rodičom detí z nášho cirkevného zboru za občerstvenie a ovocie pre všetky deti.

Sidonia Horňnová

Slávnosť striebornej konfirmácie

V prvú novembrovú nedeľu, v deň pamiatky posvätenia kostola, sa v našom CZ uskutočnila slávnosť striebornej konfirmácie. Na slávnostných Službách Božích spev sprevádzal už opravený organ. Slávnostný charakter Služieb Božích umocnilo vystúpenie spevokolu s piesňou Poď k Ježišovi.
Po spovedi pristúpilo k Večeri Pánovej 10 konfirmandov. Jubilanti si prevzali z rúk predstaviteľov cirkevného zboru kvety a pamätné listy, každý so svojím veršom konfirmačného požehnania. Po ďakovnom príhovore bolo Áronovským požehnaním a spevom mládežníckej hymny K Trónu slávy zhromaždenie v chráme ukončené.
Po Službách Božích sa konfirmandi presunuli do zborovej miestnosti na fare, kde bolo pre nich pripravené pohostenie. Konfirmandi zotrvali v družných rozhovoroch. Pozrieť si mohli aj zdigitalizovaný záznam konfirmácie z r. 1995. Ich zástupcovia spolu s pani farárkou položili medzitým veniec na hrob pána farára Ivana Tótha vo Vinosadoch, ktorý popri nej priviedol niektorých z jubilujúcich konfirmandov ku konfirmácii.

Na Službách Božích sa za konfirmandov prihovoril Tomáš Steinhübel:

Vážené kresťanské zhromaždenie,
vážená pani farárka, drahí konfirmandi,

pripadla mi milá povinnosť, aby som sa v mene jubilujúcich konfirmandov poďakoval pani farárke, nášmu zboru a všetkým, ktorí sa podieľali na príprave tejto milej slávnosti a povedal zopár spomienkových slov.
Nedávna a pevne verím, že už aj zabudnutá pandémia nedovolila, aby sa uskutočnili v minulých rokoch spomienkové výročné konfirmácie, a tak sa tu dnes stretávame konfirmandi z viacerých ročníkov.
Na tú našu konfirmáciu si pamätám celkom dobre. Ak sa nemýlim, tak sa konala v slnečný jarný deň 23. apríla roku 1995. Spolu nás bolo sedem konfirmandov. Mal som vtedy necelých štrnásť rokov, bol som iba také malé ucho v obleku. Dnes mi to príde ako dávna história.
Ráno, keď sme sa stretli na fare, boli sme všetci napätí a nervózni, akú otázku dostaneme a či budeme vedieť nájsť v tých ustráchaných hlavičkách tie správne slová. Pán farár Tóth nás podporoval a upokojoval, ale napriek tomu nervozita neopadala, hoc sme sa otázky z katechizmu učili poctivo, a že ich nebolo málo! Rovnako nás podporovali aj naši rodičia a krstní rodičia, ktorých sme ráno pred konfirmáciou odprosili a poďakovali im za to, že nás viedli vždy tou správnou cestou.
V ten deň sme všetko zvládli a zvládli to aj všetci ostatní konfirmandi, ktorí tu spolu so mnou oslavujú svoje výročie konfirmácie. Stali sme sa platnými členmi našej cirkvi a po prvýkrát sme mohli prijať sviatosť Večere Pánovej.
Ako malý chlapec som si vravel, aké to je, kľačať pred oltárom a sýtiť sa telom a krvou Pánovou? Vtedy, po prvý raz, to bolo dôstojné, zaväzujúce a napĺňalo ma to hrdosťou.
Oltár v našom kostole je jednoduchý, ale krásne zdobený a pri všetkej skromnosti si myslím, že je to ten najkrajší oltár na svete. Možno je to tým, že som tam prvýkrát hodoval a možno pre ten krásny obraz. Vždy premýšľam nad menami učeníkov, že ktorý je ktorý? Judáš, ten je zrejmý, sedí otočený chrbtom. Ostatných učeníkov som si presne nezaradil, ale Tomáša som,

myslím, našiel. Podľa mňa sedí vpravo v červenom plášti s rukou mierne v pochybách.
Keď sa Ježiš po svojej smrti zjavil učeníkom, Tomáš tam nebol, až neskôr, keď sa stretli a siahol si na Je-ho rany, až potom uveril... A práve takýmto spôsobom pomohol presvedčiť mnohých neveriacich.
Aj ja som Tomáš a ako sa vraví „Omen nomen“, niekedy neveriaci, až kým si veci neohmatám alebo neprežijem na vlastnej koži. Ale to je azda trochu každý z nás.
Nuž v živote je veľa nástrah a prekážok, ktoré si musíme ohmatať a zdolať, ale viera, či už v seba samého, v našich blízkych a viera v Boha nám dáva silu všetky tieto prekážky zvládať. Viera sa nedá chytiť či ohmatať, viera sa dá iba cítiť a to je, myslím, omnoho viac. Je to neoblomná istota, že to, čo robíme v našich životoch, má zmysel, tak ako aj nedôvera Tomáša mala svoj zmysel.
Od mojej konfirmácie ubehlo veľa rokov, dospel som, stal sa zo mňa muž, svadbu som mal tu pred týmto krásnym oltárom, mám svoju vlastnú rodinu a myslím si, že viera, ktorú som pred rokmi spolu s ostatnými jubilujúcim konfirmandami v tomto kostole potvrdil, je stále rovnako silná.
Záverom sa ešte raz chcem poďakovať pani farárke a všetkým, ktorí sa podieľali na príprave nášho stretnutia a zároveň pevne verím, že nie je posledné, a že sa v zdraví budeme stretávať naďalej. Ďakujem.

Tomáš Steinhübel

Návšteva z Nemecka

V dňoch 29. septembra až 2. októbra navštívili Slovensko a našu cirkev vzácni hostia z partnerskej organizácie Gustav-Adolf-Werk (GAW) v Lipsku – prezident Dr. Martin Dutzmann a generálny tajomník Enno Haaks.

GAW podporuje každoročne projekty našej Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku nemalou sumou. Medzi podporenými projektami v tomto roku boli: oprava strechy kostola v CZ Poltár, oprava bývalej cirkevnej školy v CZ Uhorské, oprava strechy na aule EBF UK a rekonštrukcia strechy nášho kostola. Hostia z Nemecka si postupne pozreli všetky tieto projekty.
V sobotu 30. septembra zavítali nemeckí hostia aj do nášho CZ. Pozreli si kostol a najmä strechu, ktorej opravu po krupobití podporilo GAW nemalou sumou 15.000.- eur. (Oprava sa zrealizovala už v r. 2017, ale grant sme dostali až v tomto roku.)
Hostia ti prezreli aj zrekonštruovanú zborovú sieň na fare a mimoriadny záujem vzbudilo pietne miesto Zelený les vedľa fary.
Na záver návštevy nám odovzdali tabuľku, ktorá nám má pripomínať podporu GAW a ktorá je už umiestnená v kostole. Aj touto cestou ďakujeme GAW za podporu, ktorej sa nášmu cirkevnému zboru dostalo. *(red.)*

Preklad textu na tabuľke:
Podporil
„Spolok Gustáva Adolfa“
Práca pre diaspory
Evanjelickej cirkvi
v Nemecku

Spolok Gustáva Adolfa (GAW) je organizácia Evanjelickej cirkvi v Nemecku, ktorá finančne podporuje protestantské (evanjelické) zbory v zahraničí. Vznikla 6. novembra 1832 z iniciatívy Christiana Gottloba Grossmanna a jej názov pripomínal vtedajšie dvojsté výročie úmrtia švédskeho kráľa Gustáva II. Adolfa.
GAW je partnerom protestantských menšín vo svete. Jedným z prejavov tohto partnerstva je katalóg projektov, do ktorého si partnerské cirkvi každý rok vyberú vlastné projekty a usporiadajú ich podľa naliehavosti. Spolok sa angažuje jednak v stavebných projektoch, ale pomáha aj ľuďom napr. v Turecku a Sýrii po ničivom zemetrasení, ktoré postihlo tieto krajiny 6. februára t. r.
V tomto roku sa do katalógu dostalo 119 projektov z 50 partnerských cirkví, ktoré majú byť podporené sumou 1,6 mil. eur, pričom sa výrazne zvýšil podiel projektov zameraných na udržateľnosť, ekológiu a tvorbu, ale aj na rozmanitosť. Spolu s ďalšou špeciálnou a núdzovou pomocou, ako aj spoluprácou so Spoločenstvom evanjelických cirkví v Európe (CPCE) predstavuje plán podpory približne 2 mil. eur.
Citlivosť a zodpovednosť voči ostatným vyplýva podľa GAW z vlastnej situácie evanjelickej cirkvi ako menšiny.
Zdroj www.gustav-adolf-werk.de *(red.)*

Ovečka Božia

ČASOPIS DETÍ CIRKEVNÉHO ZBORU
ECAV V MODRE – KRÁĽOVEJ

Milé Kraľovančatá!

Mám pre vás pripravený príbeh o tom, čo sa stalo predtým, ako sa narodil Ježiško.
Jeden z anjelov zvolal všetky zvieratká, aby z nich vybral tie, ktoré budú v maštali, keď v nej príde na svet Spasiteľ.
Ako prvý sa prihlásil **lev**.
„Len kráľ je hodný toho, aby slúžil Kráľovi sveta," zavrčal. „Postavím sa ku vchodu maštale a ktokoľvek by chcel Ježiškovi ublížiť, toho roztrhám!"
„Si príliš hrubý," odpovedal anjel.
Potom sa anjelovi začala líškať **líška**. „Ja, ja som najvhodnejšia. Každé ráno ukradnem pre Božieho Syna mlieko a med. Pre Máriu s Jozefom prinesiem každý deň mladú sliepočku!"
„Si príliš nepoctivá," povedal jej anjel.
Pred anjela sa postavil **páv**. Roztiahol svoj nádherný chvost, zatriasol ním anjelovi pred očami a vyhlásil: „V mojej prítomnosti sa aj chudobná maštaľ zmení na kráľovský palác, v akom býval kráľ Šalamún! "
Anjel povedal pávovi: „Ani ty nie si vhodný, lebo si moc pyšný!"
Tu si anjel všimol **vola a osla**, ktorí pracovali u jedného gazdu v blízkosti betlehemskej maštale. Anjel sa ich opýtal: „Čo môžete ponúknuť vy?"
Odpovedali: „Nič. Ničomu sme sa nenaučili," skromne sklopil dlhé uši osol.
„U svojho gazdu sme sa naučili iba službe, pokore a trpezlivosti," dodal vôl.
„Práve vás potrebujem," povedal anjel.

Milé deti! K Ježiškovi môžeme prísť len s prázdnymi rukami a s pokorným srdcom. Nemáme sa spoliehať na hrubú silu ako lev, nemáme byť pyšní ako páv ani robiť zlé veci ako nepoctivá líška.

Vaša Ovečka

MALÝ STROMČEK

Bol raz jeden les. Rástlo v ňom veľa stromov. Svietilo na ne slnko a padal dážď, aby mohli rásť. Preto boli všetky stromy vysoké. Iba jeden z nich bol malý. Malý stromček sa trápil: „Prečo som taký malý?"
Raz v zime, keď padal sneh, prišiel do lesa muž s pílkou. Hľadal nejaký pekný malý stromček.
„Tu je jeden! Práve taký potrebujem!"
Rozradostený ho doniesol domov. Jeho rodina sa tiež tešila. Hneď začali vešať na neho rôzne vianočné ozdoby. Zapálili vianočné sviece

a spievali vianočné piesne o Ježiškovi v Betleheme, o Márii, o Jozefovi, o pastieroch a o hviezde, ktorá do Betlehema priviedla troch mudrcov.
Malý stromček počúval a tešil sa, že nenarástol taký vysoký ako ostatné stromy. Veď by sa nezmestil do domu a nič by sa od rodiny v tomto dome nedozvedel.
A čo sa malý stromček v tejto rodine dozvedel? Čo sa stalo v Betleheme. Ako sa pastierom, ktorí v noci strážili ovečky, ukázal Boží posol – anjel. Pastieri sa zľakli, ale anjel im povedal: „Nebojte sa. Prišiel som Vám zvestovať veľkú radosť! Dnes sa vám v Betleheme narodil Spasiteľ, ktorý je Kristus Pán. Ľahko Ho spoznáte. Bude to dieťatko uložené v jasliach."
A prišlo mnoho ďalších anjelov, ktorí chválili Boha a volali: „Sláva na výsostiach Bohu a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle!"
Keď anjeli odišli do neba, pastieri sa ponáhľali do Betlehema. Tam v maštali našli Máriu s Jozefom a dieťatko uložené v jasliach. Radostne spievali a ďakovali Bohu za všetko, čo videli a počuli.
Nad maštaľou žiarila veľká hviezda, ktorá sem priviedla troch mudrcov z východu. Aj oni dostali znamenie, a preto sa až z takej diaľky prišli pokloniť Ježišovi. A priniesli mu vzácne dary.

Boh tak miloval ľudí, že svojho Syna Ježiša Krista poslal na zem, aby každý, kto v Neho uverí, mohol s Ním večne žiť.

O múdrych zvieratkách – múdri vtáci

S príchodom jesene sa skracujú dni a znižujú sa teploty. Niektoré vtáky na tieto zmeny citlivo reagujú a odlietajú do teplých krajín. Medzi prvými odlietajú do južnej Afriky bociany – na konci leta, v septembri. Ponáhľajú sa, aby využili vzdušné prúdy, ktoré im pomáhajú pri prekonávaní veľkých vzdialeností. Odlietajú v kŕdľoch, ktoré môžu mať aj niekoľko sto vtákov.

Ďalšie sťahovavé vtáky odlietajú v polovici septembra a niektoré aj začiatkom novembra: belorítky, kukučky, škorce, či lastovičky. Zo Slovenska letia až k Stredozemnému moru, do južnej Afriky alebo do južnej Európy. Každý deň prekonajú okolo sto kilometrov. Do Afriky doletia za asi dva mesiace. Let je náročný predovšetkým pre mláďatá. Nie všetky dlhú cestu zvládnu.
Rekordérom pri prekonávaní vzdialeností je rybár dlhochvostý, ktorý musí zvládnuť až vyše 25 tisíc kilometrov.
Počasie vtáky nijako neovplyvňuje. Sú nastavené tak, že v určitom čase jednoducho musia odletieť. Každý jeden vtáčik vie, kedy má na svoju „dovolenku" odísť. Začiatok odletu súvisí s ich Božím zákonom, ktorý do ich vnútra vložil Stvoriteľ, akýmisi vnútornými hodinami, ktoré sa riadia dĺžkou dňa.
Pán Boh dal určitý poriadok – Božie prikázania aj ľuďom. A predsa ľudia si niekedy počínajú nerozumnejšie ako zvieratá, keď sa Božím zákonom neriadia a porušujú ho.
V Biblii, u proroka Jeremiáša, je múdre správanie vtákov porovnávané s nemúdrym konaním ľudí. Kým vtáci sa Božiemu zákonu poslušne podriaďujú, ľudia sa ním riadiť nechcú: ***„Aj bocian v povetrí pozná svoj čas, hrdlička, lastovička a i bocian dodržiavajú čas svojho príchodu, avšak môj ľud nepozná poriadok Hospodinov" (Jer 8, 7).***

Zo života zboru

Júl

1. júl (sobota): konal sa 1. zborový deň (pozri stranu 6).

3. júl – 7. júl (pondelok – piatok): konal sa detský biblický tábor na tému: Budovanie hradieb, a to podľa biblickej knihy Nehemiáš. Zúčastnilo sa na ňom 30 detí, z toho 11 ukrajinských odídencov. Súčasťou programu boli aj piesne, hry, tvorivé dielne a exkurzie po hradbách Modry, v štátnom archíve v Modre, vo vínnej pivnici u vinára Sivka a v kameňolome v Harmónii. Popri zborovej farárke sa deťom venovali aj študentky – sestry Debora a Judita Horňanové a Barbora Hornáčková.

17. júl (streda): uskutočnila sa polročná revízia hospodárenia CZ.

23. júl (nedeľa): členovia cirkevného zboru sa zúčastnili na Službách Božích v partnerskom cirkevnom zbore v Mošovciach pri príležitosti posviacky obnoveného organa a 230. výročia narodenia Jána Kollára. Cirkevnému zboru sme venovali ako dar vázy na oltára položili sme veniec k pomníku Jána Kollára.

29. júl (sobota): v našom kostole sa uskutočnil koncert v rámci Organového festivalu v Modre 2023. Predstavili sa umelci Matej Sonleitner (husle) a Vladimír Kopec (organ).
Keďže chrámový organ bol odvezený na opravu, bol prenajatý organ z Čiech.

Na Službách Božích bol nábožný spev sprevádzaný na prenajatom organe alebo na piane.

August

9. august (streda): zborová farárka so sestrami presbyterkami V. Bartošovou a A. Horváthovou navštívila klientov Mestského centra sociálnych služieb na Súkenníckej ul. a prislúžila im Večeru Pánovu.

10. august (streda): zborová farárka navštívila klientov Mestského centra sociálnych služieb na Zochovej ul. a prislúžila im Večeru Pánovu.

15. august – 31. august: zborová farárka bola na dovolenke. Na Službách Božích ju zastupoval brat farár Miroslav Jäger.

September

3. september (nedeľa): uskutočnilo sa podujatie „Dve pamiatky a jeden odkaz“ – spomienková slávnosť odhalenia pomníka pred kostolom (pozri str. 9)

9. september (sobota): v rámci podujatia „Dve pamiatky a jeden odkaz“ sa konala vernisáž výstavy v Zelenom lese a koncert v kostole (pozri stranu 9). Po programe nasledovalo občerstvenie pred kostolom, ktoré pripravili sestry presbyterky.

13. september (streda): zborová farárka navštívila klientov Domova seniorov v Smoleniciach. Po duchovnom príhovore evanjelikom prislúžila Večeru Pánovu v kaplnke domova.

19. september – 29. september: zborová farárka bola na dovolenke. Na Službách Božích ju zastupoval brat farár Miroslav Jäger.

26. september (utorok): uskutočnila sa oberačka v cirkevnej záhumenici. Ďakujeme všetkým ochotným brigádnikom za pomoc.

Október

4. október (streda): zborová farárka navštívila klientov Mestského centra sociálnych služieb na Súkenníckej ul. a prislúžila im Večeru Pánovu.

15. október (nedeľa): popoludní v miestnom kultúrnom dome vystupovali s programom deti z besiedky pri príležitosti cirkevnej slávnosti Poďakovania za zemské úrody a v rámci tradičnej výstavy Plody Zeme.

25. október (streda): uskutočnila sa revízia hospodárenia CZ za 3. štvrťrok a po nej zasadalo zborové presbyterstvo, na ktorom boli plánované duchovné aj hospodárske aktivity CZ.

31. október (utorok): pred večernými Službami Božími na Pamiatku reformácie položili zboroví presbyteri so zborovým predsedníctvom vence na hroby evanjelických kňazov, kantora J. Uherčíka, učiteľov Ľ. Šimka a D. Neumanna na miestnom cintoríne a uctili si ich pamiatku.

V októbri bola zozbieraná a uskladnená úroda jabĺk v cirkevnom sade.

November

5. november (nedeľa): na Pamiatku posvätenia kostola uskutočnila sa spomienková slávnosť striebornej konfirmácie, na ktorej sa zúčastnilo 10 jubilantov. Občerstvenie konfirmandov a obsluhu zabezpečovali sestry presbyterky Z. Ježová, L. Liberčanová, M. Sabová, M. Steinhübelová, Ľ. Terlandová a B. Uherčíková.

28. november (streda): zborová farárka navštívila klientov Mestského centra sociálnych služieb na Zochovej ul. aj s prislúžením Večere Pánove. Klientom a personálu odovzdala medovníčky, ktoré upiekla Ľ. Terlandová.

V júli – novembri zborová farárka popri návštevách v Mestskom centre sociálnych služieb v Modre vykonala 22 pastorálnych návštev v domácnostiach a 2 návštevy v nemocnici v Bratislave.

Spomienka na denný biblický tábor

Detská besiedka – výroba vtáčích búdok

Po vystúpení na výstave Plody zeme v KD Modra-Kráľová

Služby Božie
počas adventu a Vianoc 2023 a Nového roka 2024

ADVENT			
1. ADVENTNÁ NEDEĽA 3.12.2023 2. ADVENTNÁ NEDEĽA 10.12.2023 3. ADVENTNÁ NEDEĽA 17.12.2023		**hlavné** služby Božie **nešporné** služby Božie	9.00 h 14.00 h
4. ADVENTNÁ NEDEĽA 24.12.2023		služby Božie	9.00 h
ADVENTNÉ VEČIERNE 5.12. a 7. 12. 12.12. a 14. 12. 19.12. a 21. 12.		utorok a štvrtok	18.00 h

VIANOČNÉ SVIATKY				
ŠTEDRÝ VEČER 24.12.2023 – nedeľa		**večerné** Služby Božie	17.00 h	ofera na cirkev
1. SLÁVNOSŤ VIANOČNÁ	25.12.2023 pondelok	**hlavné** Služby Božie **s Večerou Pánovou** po spovedi, s vianočným programom a rozdávaním detských balíčkov	9.00 h	ofera pre slova Božieho kazateľa
		nešporné Služby Božie	14.00 h	ofera na cirkev
2. SLÁVNOSŤ VIANOČNÁ	26.12.2023 utorok	**hlavné** Služby Božie	9.00 h	ofera na cirkev

NEDEĽA PO VIANOCIACH 31.12.2023	**hlavné** Služby Božie	9.00 h	
ZÁVIERKA OBČIANSKEHO ROKA nedeľa 31.12.2023	**večerné** Služby Božie	17.00 h	ofera na cirkev
NOVÝ ROK pondelok 1.1.2024	**hlavné** Služby Božie **s Večerou Pánovou a spoveďou**	9.00 h	ofera na cirkev
	nešporné Služby Božie	14.00 h	
ZJAVENIE KRISTA PÁNA sobota 6.1. 2024	**hlavné** Služby Božie a zasadnutie zborového presbyterstva	9.00 h	
NEDEĽA PO NOVOM ROKU 7.1.2024	**hlavné** Služby Božie	9.00 h	
	nešporné Služby Božie	14.00 h	

Požehnanie na cestu novým liturgickým rokom

Pokoj Boží nech je súčasťou všetkých Vašich dní, sviatočných i všedných;
Otvorené oči, uši, ruky i srdcia kiež máte pre blížnych, ktorí trpia, biedia a smútia;
Žiara Božej lásky a múdrosti Ducha nech Vám osvetľuje hrboľaté cesty a vedie Vás do Božieho kráľovstva;
Evanjelium – tá radostná správa o príchode Božieho Syna nech sa cez Vás roznesie do všetkých kútov sveta;
Hostina darov milosti pri Jeho stole vo večnom svetle nech je Vaším cieľom;
Narodenie nášho Pána kiež oslavujete radostne už tu na zemi
A Jeho blízkosť nech Vás blaží po celý ďalší život;
Nový rok nech je plný horlivosti viery
I Energie, zdravia, sily a odvahy plniť Božiu vôľu každý deň.

Evanjelická ratolesť s prílohami pre mládež a deti, vydáva Cirkevný zbor ECAV v Modre-Kráľovej, IČO: 34006800
Periodicita: štvrťročník, dátum vydania: december 2023, č. 3 – 4, ročník 27.
Adresa redakcie: Evanjelický a. v. farský úrad, Národná ul. 27, 900 01 Modra-Kráľová
Telefonický kontakt na zborovú farárku: 0903 957 440
Príspevky do časopisu alebo prípadné pripomienky posielajte elektronicky na adresu: shornanova@gmail.com
Šéfredaktorka a grafická úprava: Ing. Božena Uherčíková, redakčná rada: doc. ThDr. Sidonia Horňanová, PhD., Zdenka Hornáčková, Anna Horváthová, MUDr. Janka Juranová, Ing. Katarína Macková
Časopis sa distribuuje zadarmo, EV 3630/09 ISNN: 133 9 – 052X